

МАШИНИЈАДА 2006

ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАШИНСКИХ ЕЛЕМЕНАТА

1. Задатак:

У оквиру билборда, приказаног на цртежу, одредити:

nepodešenih

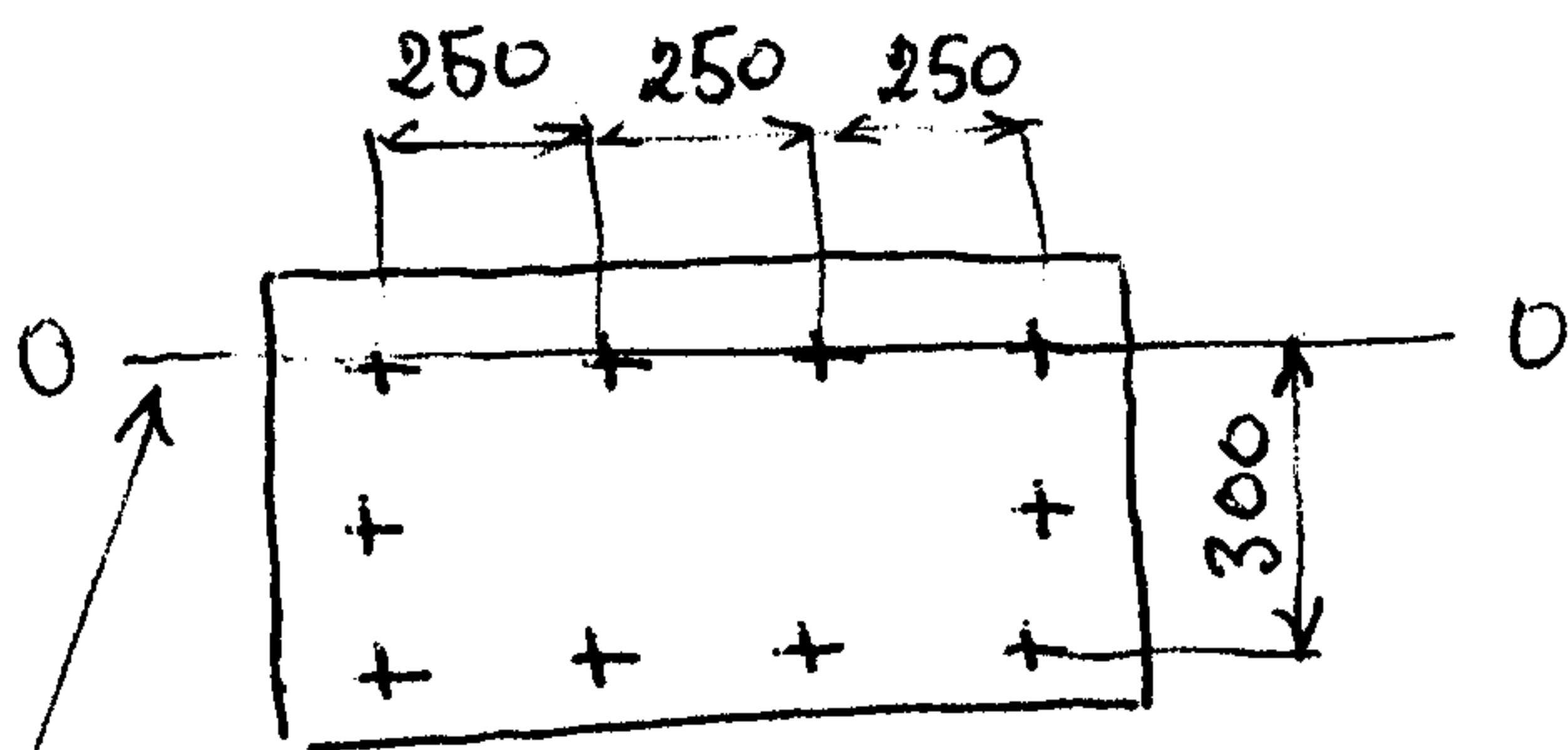
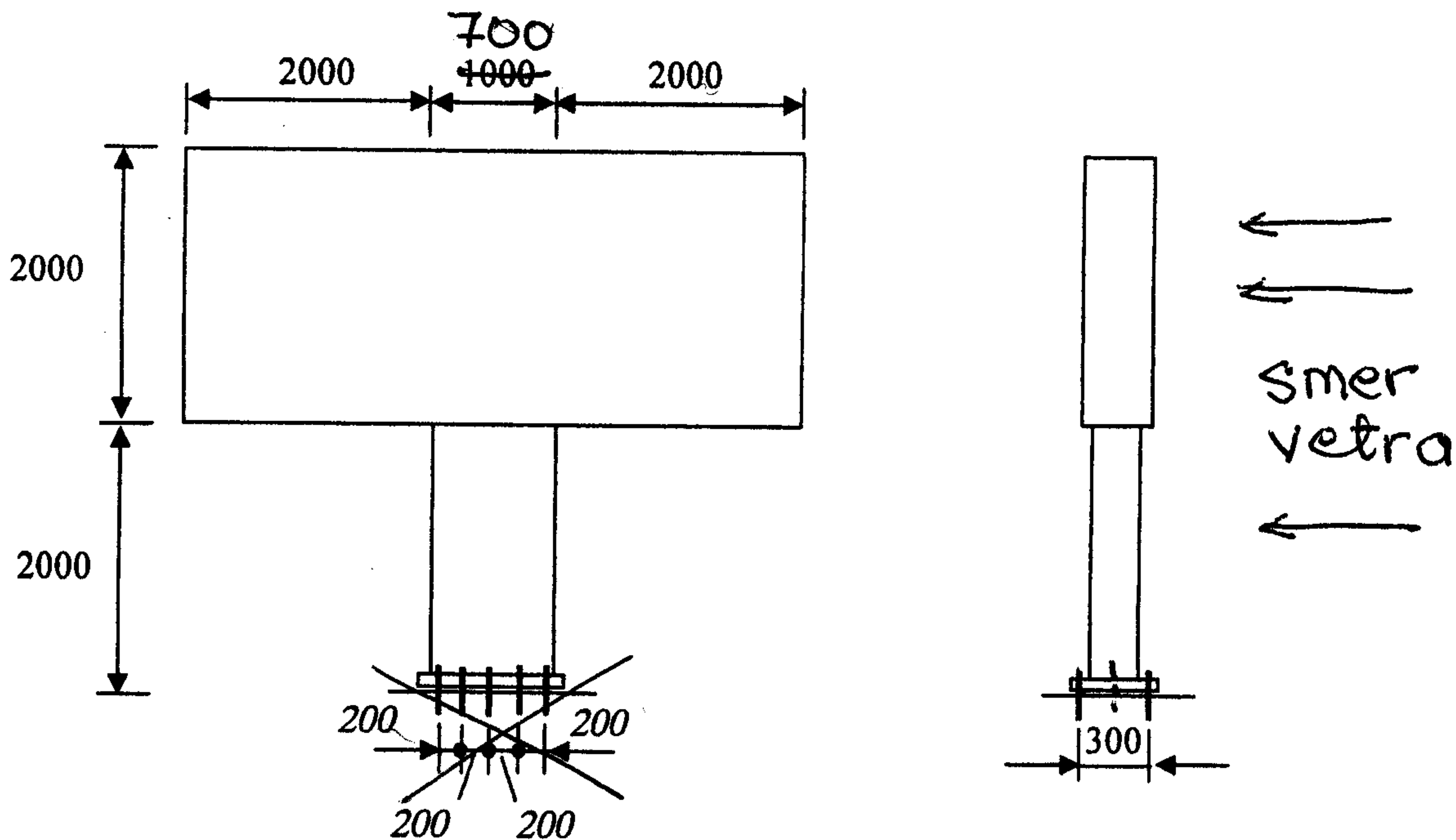
1 - Потребан пречник темељних завртњева, ако је познато да је број завртњева 10 (~~два реда по пет завртњева~~), класа чврстоће завртњева 8.8, да је групна завртањска веза повремено оптерећена променљивом силом, услед удара ветра, да је притисак услед дејства ветра - $p_{max} = 0,1 \text{ N/cm}^2$, да је маса билборда -

2) а) не магнеда је однос крутости $c_B/c_z = 5$ и да је коефицијент трења на месту додира $\mu_0 = 0,25$.

postoji sa podlogom

2 - Степен сигурности против проклизавања и

3 - Степен сигурности при највећем оптерећењу најоптерећенијег завртња.

**Катедра за Машинске елементе
ФТН Нови Сад**

merodavna raven prevrtanja je poslednji red zavrtneva

MAŠINSKI ELEMENTI

Mašinijada - OHRID 2006.

Zadatak 2.

Na skici je prikazan dvostepeni zupčasti prenosnik koji se sastoji od pužnog para z_1 - z_2 na prvom stepenu prenosa, i cilindričnog zupčastog para z_3 - z_4 na drugom stepenu prenosa.

Prenosnik prima snagu od elektromotora EM preko spojnice S_1 i predaje je radnoj mašini preko spojnice S_2 . Snaga elektromotora je $P_{EM}=10\ 200\ W$, a broj obrtaja $n_{EM}=24\ s^{-1}$.

Ostali podaci:

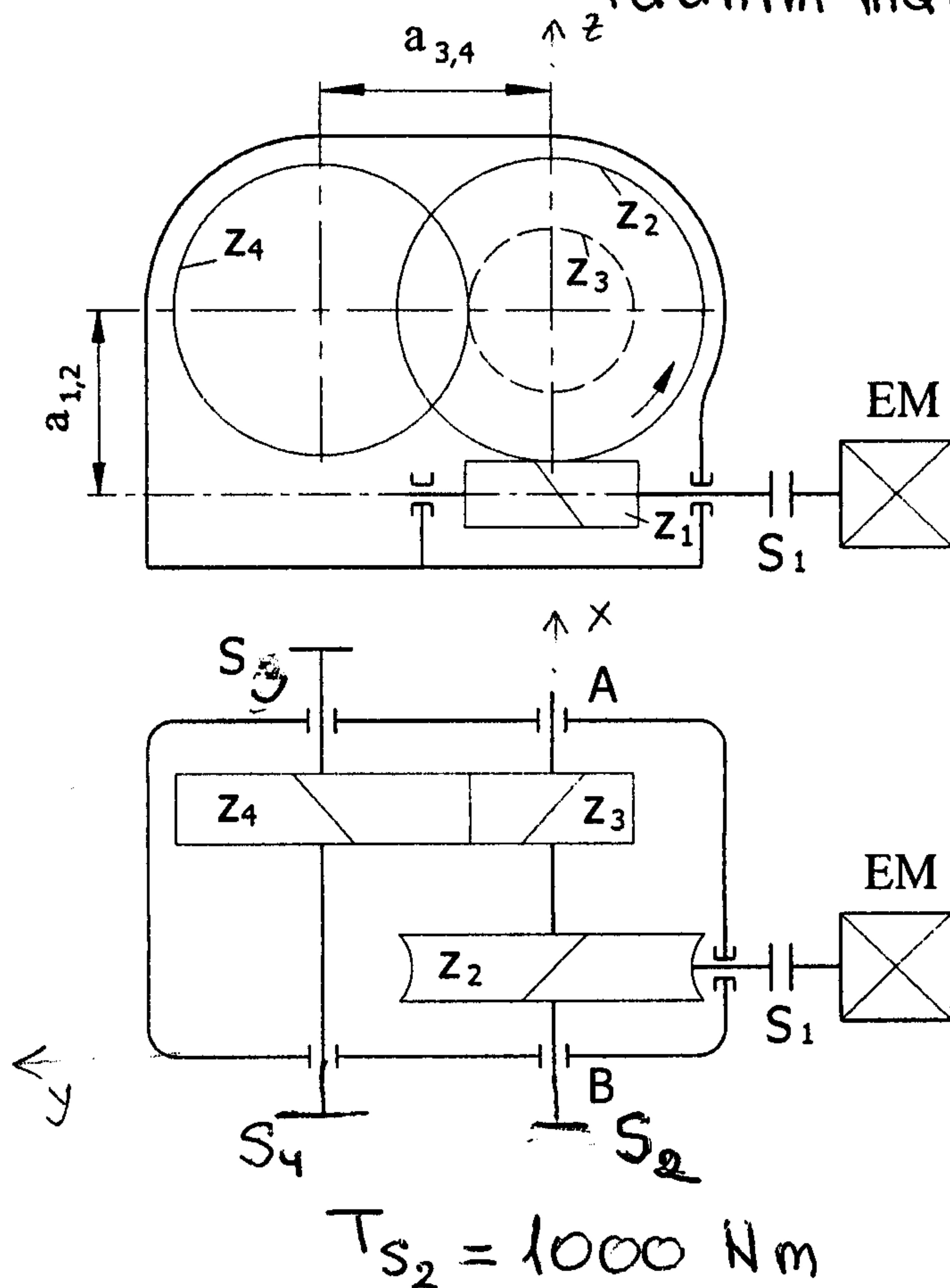
- broj obrtaja radne mašine $n_{S_2}=0.3\ s^{-1}$,
- prenosni odnos drugog stepena: $i_{3,4}=2$,
- $a_{1,2}=225\ mm$,
- $a_{3,4}=282.11\ mm$,
- podioni prečnik puža: $d_1=50\ mm$,
- $\alpha_{n1,2}=\alpha_{n3,4}=20^\circ$,
- broj zavojnica puža: $z_1=1$,
- $z_3=17$, $m_{n3,4}=11\ mm$,
- $x_1=x_2=x_3=x_4=0$

- stepeni iskorištenja:

$\eta_{z3,4}=0.98$, - za zupčasti par,

~~$\eta_{S_1}=0.97$ - za spojnicu,~~

$\eta_P=0.75$ - za pužni par

Treba izračunati, odnosno odrediti:

- modul pužnog para $m_{1,2}=?$,
- snage na izlazu ~~na izlazu~~ ^{ako} spojnicama S_3 i S_4 su one jednake,
- ugao nagiba zubaca $\beta_{3,4}$ zupčastog para z_3 - z_4 , tako da aksijalna sila pužnog zupčanika z_2 bude u ravnoteži aksijalnoj sili zupčanika z_3 ($F_{a2}=F_{a3}$),
- ~~izračunati sve aktivne sile na zupčaniku z_3 i pužnom zupčaniku z_2 i naortati šemu opterećenja vratila na koje se nalaze ovi zupčanici u dvije međusobno okomite ravni.~~

MAŠINIJADA 2006 - OHRID

ZADATAK BR. 3

Elektromotor (EM) pokreće, preko prenosnika, zupčastu letvu (ZL) u smeru brzine (v) koja savlađuje radno opterećenje F u istom pravcu i odgovarajućem smeru. Snaga se prenosi preko spojnice S_1 , reduktora R , spojnice S_2 , vratila II, para koničnih zupčanika (1, 2), vratila III cilindričnog zupčanika sa pravim zupcima i zupčaste letve (ZL). Promena obrtnog momenta radne mašine je ravnomerna.

1. Za datu brzinu (v) kretanja zupčaste letve, dato nominalno opterećenje zupčaste letve F , i date gubitke u prenosniku, odrediti broj obrtaja i potrebnu nominalnu snagu elektromotora.
2. Dimenzionisati vratilo III na mestu zupčanika 2, ako je veza vratila i zupčanika ostvarena pomoću klina bez nagiba

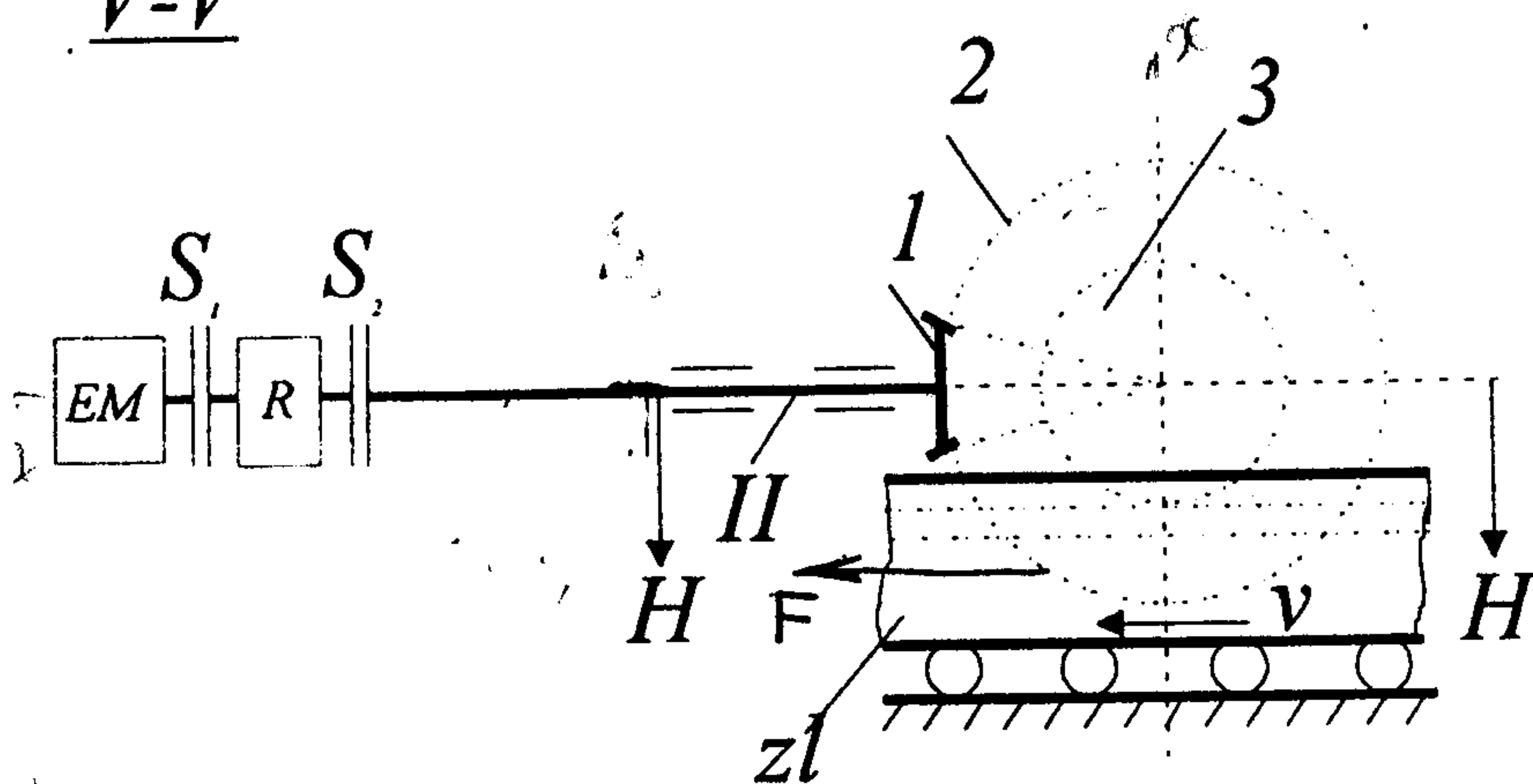
Poznato je:

Konični par 1, 2	$z_1=9, z_2=30, m=16 \text{ mm}, b_{1,2}=85 \text{ mm}, \eta_{1,2}=0,98$
Zupčasti par 3-ZL	$z_3=12; \eta_{3,ZL}=0,99; m=12 \text{ mm}; x_3=0; b_3=100 \text{ mm}; F_{ZL}=95 \text{ kN}; v_{ZL}=82 \text{ mm/s}$
Reduktor	$\eta_R=0,7; \text{prenosni odnos } i_R=54$
Vratilo III	Materijal vratila ; stepen sigurnosti $S=2$; rastojanja između pojedinih elemenata na vratilu su $l_1=160 \text{ mm}; l_2=150 \text{ mm}; l_3=140 \text{ mm}$.

$m = m_e$ - standardni modul

$\rightarrow \bar{C}1530 (\bar{C}1531)$

V-V

H-H

